

2 Jaarverslag Programma verantwoording

De gemeenten in Holland Rijnland werken intensief samen. Daardoor kunnen zij flexibel inspelen op nieuwe ontwikkelingen, hun effectiviteit vergroten, kosten verlagen en kennis en ideeën uitwisselen. Hiervoor is een slagvaardige en actiegerichte organisatie nodig die zich richt op, voor gemeenten, maatschappelijk relevante projecten. De organisatie Holland Rijnland maakt het mogelijk dat gemeenten elkaar ontmoeten en effectief samenwerken op ruimtelijk, economisch en sociaal gebied. De Regionale Agenda Holland Rijnland 2019-2023 onderscheidt hierin vijf rollen:

• **Platform voor ontmoeten en netwerken, het delen van kennis en ervaringen:** De organisatie Holland Rijnland zorgt dat thema's die belangrijk zijn voor de regio ook regionaal worden afgestemd. Daarnaast organiseert zij uiteenlopende events voor de dertien gemeenten om ideeën te delen, kennis uit te wisselen, belangen in te brengen en thema's te agenderen.

• **Afstemming en coördinatie van beleidskaders en uitgangspunten:** Als deze afstemming en coördinatie heeft plaatsgevonden, vindt uitvoering lokaal of subregionaal plaats. Gemeenten zijn veelal zelf verantwoordelijk voor het opstellen van voorstellen. Holland Rijnland faciliteert en coördineert de besluitvorming op ambtelijk en bestuurlijk niveau.

• **Lobby en belangenbehartiging:** De organisatie treedt op richting provincie, Rijk en andere belangrijke gremia om de doelen van de regio - via lobby en subsidiewerving - te verwezenlijken. Holland Rijnland gaat hiervoor kansrijke allianties aan en fungeert als aanspreekpunt in formele trajecten, zoals bij de herziening van het provinciale omgevingsbeleid.

• **Signalering nieuwe ontwikkelingen:** Het gaat hierbij om het signaleren en benoemen van nieuwe ontwikkelingen, bijvoorbeeld op het gebied van wetgeving of maatschappelijke trends. Essentieel hierbij is inzicht in het subsidielandschap en een alert oog voor het signaleren van mogelijkheden voor cofinanciering.

• **Uitvoering programma's, taken en opdrachten:** Holland Rijnland voert ook enkele concrete taken uit, zoals de Urgentiecommissie Woonruimteverdeling, het Opdrachtgeverschap Jeugdhulp en het Regionaal Bureau Leerplicht.

In dit hoofdstuk beschrijven we de verschillende programma's, te beginnen met drie inhoudelijke en vervolgens twee ondersteunende programma's. Dit zijn:

- Ruimte en Energie
- Maatschappij en Jeugd
- Strategisch positioneren
- Organisatie en samenwerking (overhead)
- Algemene Dekkingsmiddelen

Naar programma		Begroting 2021	Wijziging Begroting	Begroting na wijziging	Rekening 2021	Resultaat 2021
Domein 1 Ruimte en Energie	Lasten	3.271.891	396.739	3.668.630	7.217.754	-3.549.124
	Baten	-1.466.277	-60.000	-1.526.277	-5.718.851	4.192.574
Saldo		1.805.614	336.739	2.142.353	1.498.904	643.449
Domein 2 Maatschappij en Jeugd	Lasten	4.347.618	2.069.293	6.416.911	5.835.338	581.573
	Baten	-832.686	-855.905	-1.688.591	-1.384.038	-304.553
Saldo		3.514.932	1.213.388	4.728.320	4.451.300	277.020
Domein 3 Strategisch positioneren	Lasten	287.504	-	287.504	30.000	257.504
	Baten	-	-	-	-	-
Saldo		287.504	-	287.504	30.000	257.504
Domein 4 Organisatie en samenwerking	Lasten	2.716.450	575.519	3.291.969	3.528.076	-236.107
	Baten	-	-15.000	-15.000	-65.509	50.509
Saldo		2.716.450	560.519	3.276.969	3.462.566	-185.597
Domein 5 Algemene Dekkingsmiddelen	Lasten	-	-	-	6.055	-6.055
	Baten	-8.324.500	-	-8.324.500	-8.330.554	6.054
Saldo		-8.324.500	-	-8.324.500	-8.324.499	-1
Resultaat	Lasten	-	-	-	-	-
	Baten	-	-	-	-	-
Saldo		-	-	-	-	-
Totaal lasten		10.623.463	3.041.551	13.665.014	16.617.223	-2.952.209
Totaal baten		-10.623.463	-930.905	-11.554.368	-15.498.952	3.944.584
Saldo van baten en lasten		0	2.110.646	2.110.646	1.118.271	992.375
Storting in reserves		-	-	-	-	-
Onttrekking uit reserves		-	-2.110.646	-2.110.646	-2.110.646	0
Saldo reserveringen		-	-2.110.646	-2.110.646	-2.110.646	0
Resultaat		0	0	0	-992.375	992.375

Domein 4 Organisatie en samenwerking is gelijk aan overhead.

2.1 Ruimte en Energie

2.1.1 Integraal ruimtelijk kader

De gemeenten in Holland Rijnland kijken gezamenlijk naar ruimtelijke claims en maken hiervoor integrale afwegingen wanneer deze meerwaarde hebben op regionaal niveau. Zij maken strategische keuzes om deze regionale ruimtelijke opgaven ook op de agenda van provincie en Rijk te krijgen en maken afspraken over de realisatie van die opgaven. Zo draagt Holland Rijnland bij aan de gewenste ontwikkeling van de regio en het vergroten van de leefkwaliteit.

Wat hebben we bereikt en wat hebben we daarvoor gedaan?

In 2021 stelden wij samen met de dertien gemeenten onze Regionale Omgevingsagenda Holland Rijnland op. Hiervoor werkten we vier sterk uiteenlopende ruimtelijke ontwikkelscenario's uit. We rekenden ze door op maatschappelijke meerwaarde en namen deze scenario's mee in de Regionale Omgevingsagenda. Voor de ontwikkelscenario's maakten we onder andere gebruik van het dashboard Verstedelijking en Landschap van het ministerie van Binnenlandse Zaken. De Rijn- en Veenstreek en de Duin- en Bollenstreek leverden een aanvulling op de bestaande omgevingsagenda Hart van Holland. Ook deze documenten zijn meegenomen in de Regionale Omgevingsagenda.

In de Regionale Omgevingsagenda laten we zien dat Holland Rijnland een sterke regio is die bijdraagt aan de brede welvaart van Nederland. Holland Rijnland heeft veel te bieden: attractieve steden, een sterke kenniseconomie met hoogwaardige bedrijvigheid, verbindingen met andere economieën in de wereld, een uitstekend vestigingsklimaat en dat alles in een divers cultuurlandschap. Het is hier allemaal te vinden in balans met elkaar. Maar tegelijkertijd is deze balans kwetsbaar. Er is een enorme druk op de ruimte in de steden en vanuit die stedelijke gebieden naar de dunner bevolkte gebieden in onze regio. Transitieopgaven beïnvloeden zowel de stad als het landschap. Bereikbaarheid, waterbeheer en energievoorziening lopen nu al tegen allerlei grenzen aan. In de Regionale Omgevingsagenda beantwoorden we de vraag hoe we de druk op de regio kunnen benutten om de aantrekkelijkheid van de regio te behouden en te versterken. In de Regionale Omgevingsagenda ontwikkelden we daarvoor vijf ruimtelijke strategieën en gaven hieraan een eerste uitwerking. Met deze ROA zetten we zo een stip op de horizon.

In de volgende bestuursperiode is een nadere onderbouwing nodig van de ruimtelijke strategieën en een vertaling naar concrete acties en investeringsopgaven. In de ROA hebben we een eerste richting voor deze uitvoering bepaald:

- (1) versterken van het daily urban system Katwijk-Leiden-Zoeterwoude,
- (2) verder verstedelijken langs de as Katwijk-Leiden-Alphen aan den Rijn,
- (3) ontwikkeling van Alphen aan den Rijn tot volwaardig knooppunt en complete stad in het Groene Hart,
- (4) versterken van de leefbaarheid Duin- en Bollenstreek
- (5) ontwikkeling van een toekomstperspectief landschap.

De concept ROA legden we voor aan gemeenteraden voor wensen en bedenkingen. Deze zijn meegewogen bij de uiteindelijke vaststelling in het AB. Het AB stelde de Regionale Omgevingsagenda vast op 30 juni 2021. Hiermee creëerden we een goede basis voor het gesprek met en tussen gemeenten om vervolgens de stap te zetten van strategie naar uitvoering.

2.1.2 Regionale Woonagenda

Het doel van de bestaande Regionale Woonagenda is om 30.000 nieuwe woningen te laten bouwen voor 2030, waarvan 25% sociale huur en 20% in het middensegment. Het huisvesten van doelgroepen maatschappelijke zorg, heeft daarbij onze bijzondere aandacht. We stemmen de regionale woningbouwopgave af met andere regionale ruimteclaims. Vanuit het thema wonen leveren we input voor de Regionale Omgevingsagenda en omgekeerd.

Wat hebben we bereikt en wat hebben we daarvoor gedaan?

Uit de evaluatie van de huidige woonagenda bleek dat, ondanks de inzet van de gemeenten, de druk op de woningmarkt blijft toenemen. Er is meer of andere inzet nodig om die druk te verlichten. Daarom startten we in 2021 met de actualisatie van de Regionale Woonagenda samen met de heroriëntatie van het woonruimteverdeelsysteem. Hierbij is zowel aandacht voor de toekomstige woningbouwopgave als voor de verdeling van de schaarste, kijkend naar de verschillende doelgroepen. In de zomer van 2021 voerden we hiervoor een kwantitatieve en kwalitatieve analyse uit. Daarnaast voerden we gesprekken met gemeenten en stakeholders. In november organiseerden we een hybride Themacafé rondom het woningtekort, met name in het betaalbare segment, en over de woningbouwopgave. We stonden stil bij financieringskansen voor deze opgave en bij meer aandacht voor spoedzoekers bij de verdeling van de woningschaarste. Bijna honderd raadsleden en andere belangstellenden namen deel aan dit Themacafé. De opbrengsten werkten we eind 2021 uit in twee hoofdlijnennotities. Deze notities delen we voor de verkiezingen met het AB.

In 2021 actualiseerden we zoals elk jaar, met behulp van de planmonitor, de planlijst woningbouw en brachten we de voortgang van de nieuwbouwplannen in beeld in de monitor. De planlijst boden we na vaststelling in het DB aan de provincie aan. Eind 2021 werd deze aanvaard.

Gemeenten werkten ambtelijk en bestuurlijk intensief samen, niet alleen voor de visievorming rond de actualisatie van ons regionale beleid op dit terrein, maar ook voor lobby en belangenbehartiging bij Rijk en provincie. De regio ondersteunde de gemeente Katwijk in haar lobby voor meer betaalbare woningen op Valkenhorst. Voor de opvang van asielzoekers en de huisvesting van statushouders zette de regio in 2021 een regionaal netwerk op om het gesprek hierover te faciliteren en de gemeenten te vertegenwoordigen aan de provinciale regietafel. Begin 2021 rondden we het behoefteonderzoek woonwagens af, met de vervolgspraak om subregionaal afspraken te maken over de uitbreidingsopgave en regionaal een nieuwe werkwijze te ontwikkelen voor de inschrijving en toewijzing van woonwagendplaatsen. Hiervoor werkte de regio in 2021 een wachtlijstsystematiek uit en pastte de huisvestingsverordening aan.

De financiële haalbaarheid van de woningbouwopgave staat onder druk. Een nieuwe subsidieregeling voor sociale huur van de provincie werd door onze regio zwaar overtekend. De regio zorgde, samen met de betrokken gemeenten, voor een rechtvaardige verdeling van het beschikbare budget om zo veel mogelijk van de sociale huurwoningen te kunnen realiseren.

2.1.3 Huisvestingsverordening en uitvoering urgentieverklaring

Wij streven naar een rechtvaardige en doelmatige verdeling van de schaarse woonruimte in de sociale sector. Gemeenten stellen daarvoor de regionale huisvestingsverordening vast. Wij zorgen ervoor dat de afgesproken spelregels op een juiste, klantgerichte en efficiënte wijze worden toegepast.

Wat hebben we bereikt en wat hebben we daarvoor gedaan?

Holland Rijnland verzorgt het secretariaat van de Regionale Urgentiecommissie Woonruimteverdeling. In 2021 behandelde de commissie 335 urgentieverzoeken. Hiervan werden er 136 toegewezen. Daarnaast werden 115 stadsvernieuwingsurgenties toegewezen. Verder zijn bezwaar- en beroepsprocedures voor de bezwarencommissie, rechtbank en Raad van State afgehandeld en is voorlichting gegeven aan medewerkers van woningcorporaties die de intakes verzorgen.

Holland Rijnland stelt jaarlijks, in overleg met de woningcorporaties, het aantal sociale huurwoningen vast in het kader van de contingentenregeling. Deze woningen stellen corporaties beschikbaar met name voor mensen die uitstromen uit de maatschappelijke zorg. Daarnaast pasten we in 2021 de Huisvestingsverordening aan voor de nieuwe werkwijze van inschrijving en toewijzing van woonwagendplaatsen (wachttijd woonwagens). Twee keer per jaar bespreken we met de beleidscommissie Woonruimteverdeling de ontwikkelingen rond de huisvestingsverordening en woonruimteverdeling.

De bouw van goedkope sociale huurwoningen blijft essentieel, naast een verdere heroriëntatie op het woonruimteverdeelsysteem. In 2021 startten we daarom met de actualisatie van de Regionale Woonagenda in relatie tot de heroriëntatie van het woonruimteverdeelsysteem (zie paragraaf 2.1.2).

2.1.4 Regionale strategieën voor bedrijventerreinen en kantoren

We willen de vraag naar werklocaties zoveel mogelijk ruimtebesparend invullen. Daarom is het noodzakelijk dat de plancapaciteit én de gebruikte capaciteit goed aansluiten op de werkelijke ruimtebehoefte in onze intensief gebruikte regio.

Wat hebben we bereikt en wat hebben we daarvoor gedaan?

Eind 2019 maakten we samen met gemeenten sub-regionaal (geformaliseerd in 2020) en regionaal keuzes over welke soort bedrijvigheid we waar in ons gebied willen bundelen. In 2021 was er geen aanleiding om de regionale bedrijventerreinenstrategie aan te passen.

We monitoren de balans tussen vraag en aanbod van werklocaties. Daarvoor stelden we ook in 2021 de jaarlijkse kantorenmonitor Holland Rijnland op en bespraken deze ambtelijk. Daarbij waren er geen beleidsrelevante wijzigingen ten opzichte van 2020. Wel constateerden we een toename van de kantorenvoorraad in het Leiden Bio Science park die meteen werd gevuld vanuit de markt.

Najaar 2021 heeft de provincie een actuele behoefteaming voor bedrijventerreinen opgeleverd en vastgesteld. Vanuit Holland Rijnland leverden we hiervoor input. Mogelijk geeft dit in 2022 aanleiding tot actualisatie van de regionale bedrijventerreinenstrategie van Holland Rijnland. Een van de strategische ruimtelijke vraagstukken in onze Regionale Omgevingsagenda was: hoe ruimte te reserveren voor bedrijvigheid naast de enorme druk op de woningmarkt. Randvoorwaarden daarbij zijn een goede ontsluiting van bedrijventerreinen en kantoren en voldoende capaciteit op het elektriciteitsnetwerk. In toenemende mate speelt ook connectiviteit een rol in verband met

de noodzakelijke digitalisering. Dat geldt ook voor mogelijkheden voor clustering met het oog op stimulering van circulariteit en campusvorming.

2.1.5 Regionale strategie natuur, landschap en recreatie

Met de realisatie van icoonprojecten dragen we bij aan versterking en behoud van natuur en landschap in de regio. Daarbij streven we naar een verhoging van de biodiversiteit, versterking van cultuurhistorische waarden en vergroting van de recreatieve aantrekkelijkheid van Holland Rijnland. Onze regio biedt een unieke combinatie van kust, stad, cultuurhistorie, plassenengebied en veenweiden. Deze rijkdom van landschappelijke diversiteit vormt de basis voor toekomstige ontwikkeling.

Wat hebben we bereikt en wat hebben we daarvoor gedaan?

In 2021 zijn veel (icoon)projecten opgenomen in de nieuwe vastgestelde uitvoeringsovereenkomsten 2021-2024 voor de Leidse Ommelanden en de Duin- en Bollenstreek. Het gaat in totaal om dertig projecten die we vóór 2024 willen realiseren.

Er is in 2021 zowel ambtelijk als bestuurlijk bijgedragen aan de invulling van deze overeenkomsten, zoals bij de landschapsstrategie van het Nationaal Park Hollandse Duinen. Holland Rijnland leverde hieraan input als operationeel partner. In 2021 zette Holland Rijnland zich ook in voor de versterking van het recreatieve waternetwerk van de Hollandse Plassen en omgeving. Hiervoor stelden we ook de geactualiseerde Uitvoeringsagenda Hollandse Plassen vast. Verder leverde Holland Rijnland een bijdrage aan het project Ervaar de Romeinse Rijn rondom de Oude Rijn en de Vliet. Centraal hierin stond (economische) verbetering van het recreatieve waternetwerk en de beleving daarvan. De regionale samenwerking rondom klimaatadaptatie kreeg vorm door het binnenhalen van subsidie voor noodzakelijke maatregelen. We haalden in 2021 voor circa 1,3 miljoen aan subsidie van het Rijk binnen op een totale investering van circa 3,9 miljoen.

In 2021 realiseerden we verschillende projecten uit het succesvolle regionale Groenprogramma. In de Duin- en Bollenstreek is het uitkijkpunt Tespelduyn geopend. Het Lakenpark, als onderdeel van het Leidse Singelpark, kwam gereed. Bijzondere aandacht verdient het project Limes Bubble Barrier. Door de inspanning vanuit Holland Rijnland kwam de financiering rond. Het innovatieve bellenscherm, dat plastics uit het water filtert, wordt nu daadwerkelijk gerealiseerd. Bij de Bubble Barrier komt tevens een educatiecentrum, dat de gevolgen van plastic vervuiling toont. De landbouwtransitie vraagt de komende jaren onze aandacht. Het Polderlab Vrouwe Venne is hierin een uniek project. Burgercoöperatie Land van Ons en de Universiteit Leiden werken samen om het veenweidegebied in de Vrouwe Vennepolder geschikt te maken voor duurzame landbouw. Holland Rijnland draagt hier 1,5 miljoen euro aan bij.

Holland Rijnland was als lid van de Lokale Actiegroep (LAG) - uitvoerder van het Europese LEADER-programma tot en met 2021. Hieruit zijn twaalf projecten gefinancierd en zijn zes projecten doorgeleid voor cofinanciering bij de provincie Zuid-Holland en de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland. Het draait hierbij om projecten voor de ontwikkeling van het platteland op het gebied van circulaire economie en gezondheid. Hieraan toegevoegd is het thema Stad-Land verbinding. Verder verleenden we verschillende opdrachten, onder andere voor onderzoeken, zoals de ontwikkeling van een ondernemersloket Circulaire Economie. Met het Landschapsfonds Holland Rijnland realiseerden we vele landschapsprojecten door middel van de restantbesteding van de middelen Zuidvleugel Zichtbaar Groener.

Vanuit het perspectief van natuur en landschap leveren we input voor de Regionale Omgevingsagenda en de ontwikkeling van de Landschapstrategie die daar uit voort gaat vloeien. Zo dragen we bij aan het vergroten van de toegankelijkheid en bereikbaarheid van natuur en landschap en de versterking van de grote waarde ervan voor onze regio en anderen.

2.1.6 Regionale strategie mobiliteit

Met een strategie voor mobiliteit en agendering van urgente bereikbaarheidsopgaven, draagt Holland Rijnland bij aan versterking van woonmilieus, bereikbaarheid van recreatieve gebieden en economische ontwikkeling. Hierbij ligt de focus op de interne en externe bereikbaarheid van Holland Rijnland voor personen en goederen. We kiezen daarbij voor duurzame oplossingen met het oog op de afspraken in het Klimaatakkoord en zien erop toe dat mobiliteitskeuzes bijdragen aan een inclusieve samenleving. Verder stimuleert Holland Rijnland veiliger weggedrag en probeert zij verkeersonveilige situaties te voorkomen door aanpassing van infrastructuur en inzet op educatie en handhaving van verkeersregels.

Wat hebben we bereikt en wat hebben we daarvoor gedaan?

In 2020 onderzochten we het functioneren van het huidige mobiliteitssysteem in verband met toekomstige ruimtelijke ontwikkelingen en technologische en maatschappelijke trends. Op basis hiervan schreven we in 2021 de Regionale Strategie Mobiliteit die is vastgesteld door het Algemeen Bestuur. Omdat de Regionale Omgevingsagenda en de Regionale Strategie Mobiliteit een sterke relatie met elkaar hebben, was een goede afstemming tussen beiden essentieel. In de Regionale Strategie Mobiliteit zijn een aantal lopende en sleutelprojecten opgenomen. Deze projecten zijn gericht op het verbeteren en verduurzamen van de bereikbaarheid van Holland Rijnland. Het gaat onder andere om de Mobiliteitsaanpak Noordelijke Duin- en Bollenstreek, Beter Bereikbaar Gouwe, doorontwikkeling Hoogwaardig Openbaar Vervoer en verdere aanpak duurzame mobiliteit/smart mobility.

Eind 2020 leverden we een tussentijdse rapportage op over de voortgang van projecten uit het Regionaal Investeringsfonds (RIF). We droegen in 2021 actief bij aan de voortgang van de realisatie van het HOV-net Zuid-Holland Noord, één van de RIF-projecten. Met name voor de verbetering van de spoorverbinding Leiden-Utrecht zetten we belangrijke stappen. Zo werd de realisatie van station Hazerswoude weer iets realistischer en is de frequentie-verhoging van treinen in de brede spits vanaf eind 2021 een feit. Voor de doorstart van de Mobiliteits Aanpak Noordelijke Duin- en Bollenstreek, één van de maatregelen uit het RIF-programma Ontsluiting Greenport, levert Holland Rijnland een strategische en inhoudelijk bijdrage en investeert in relevante relaties binnen en in de omgeving van de Duin- en Bollenstreek.

Holland Rijnland verleent actieve steun aan de belangenbehartiging voor de ontwikkeling van de OV-knoop Leiden. Dit knooppunt is onderdeel van Metropolaan Openbaar Vervoer en Verstedelijking (MOVV) en ontvangt financiële bijdragen uit het Meerjarenprogramma Infrastructuur Ruimte en Transport (MIRT) en het Nationaal Groeifonds. Holland Rijnland levert input op de idee- en planvorming voor de OV-knoop Leiden waarbij het belang van de regio nadrukkelijk meeweegt. Verder zorgen we voor afstemming van toekomstige maatregelen die deze OV-knoop versterken.

Holland Rijnland leverde in 2021 een bijdrage aan de tussentijdse ontwikkelingen in de OV-concessie Zuid-Holland Noord. Door de coronapandemie kwamen de voorbereidingen voor de aanbesteding

van een nieuwe concessie nagenoeg stil te liggen. Wel werkten we aan een Transitieplan en een noodconcessie om ook in het busvervoer de effecten van corona zo goed mogelijk op te vangen. Begin 2022 pakten we de werkzaamheden weer op voor de aanbesteding van de OV-concessie.

Holland Rijnland beheert het contract voor de regiotaxi en coördineert het overleg tussen klantorganisaties en vervoerder. Door de coronacrisis ging er in 2021, net als in 2020, veel tijd zitten in het treffen van een continuïteitsregeling voor de vervoerders en kregen vervoerders meerkosten vergoed voor de aangepaste wijze van vervoer. Ook de communicatie met vervoerders en naar reizigers en gemeenten nam veel tijd in beslag. In 2021 startte de voorbereidingen van de aanbesteding voor dit vervoer. Het huidige contract loopt eind 2022 af. Om de continuïteit van het vervoer te behouden, moet een nieuwe aanbesteding tijdig starten. Hierin is onder meer aandacht voor emissieloos rijden.

In 2019 deed de regio een eerste aanzet voor een regionaal doorfiets- (of snelfiets-)routeplan. In maart 2021 stelde de gehele regio dit regionale doorfietsrouteplan vast, inclusief kaart. Dit plan is tevens input voor het Nationaal Toekomstplan Fiets. Het voornemen voor het Nationaal Toekomstplan Fiets is in het Bestuurlijk Overleg (BO) MIRT van het najaar 2020 bevestigd. Op basis van een landelijk plan worden daaraan concreet gelden gekoppeld, naar verwachting in het BO MIRT van voorjaar 2022.

Ook in 2021 investeerden we in verkeersveiligheid door de toekenning van subsidies vanuit het Actieprogramma Verkeersveiligheid 2021. Binnen de mogelijkheden die de coronacrisis bood, werden projecten zoveel mogelijk uitgevoerd. Mede door de gedeeltelijke sluiting van de scholen in 2020 en 2021, gingen niet alle voorgenomen projecten door. Het actieprogramma bevindt zich momenteel in een overgangsfase. We werken toe naar een nieuwe aanpak van het Rijks Strategisch Plan Verkeersveiligheid. In 2020 hadden we daarvoor regelmatig contact met de provincie. Sinds enkele malen zijn wij aangesloten bij initiatieven van het ministerie van Infrastructuur en Mobiliteit (I&M) om de regionale plannen zoveel mogelijk te laten aansluiten bij die van Rijk en provincie. Doordat de concrete aanpak van het Rijk, waaronder duidelijkheid over subsidiestromen, enige vertraging heeft opgelopen, is er nog geen sprake van een afgestemd regionaal plan. Hiervoor is in 2021 wel voorwerk gedaan. Naar verwachting komt in 2022 een definitieve regionale aanpak gereed.

2.1.7 Regionale energietransitie

In 2017 stelden we met onze partners het Energieakkoord Holland Rijnland op met daarin ambities om in 2050 een energieneutrale regio te zijn. Na de totstandkoming van het landelijke Klimaatakkoord werden dertig regio's verplicht een zogenaamde Regionale Energiestrategie (RES) op te stellen. Holland Rijnland is één van die dertig RES-regio's. Een RES beschrijft welke strategie een regio hanteert om regionale energiedoelstellingen te bepalen en te behalen. De RES heeft een horizon tot 2030 met een doorkijk naar 2050.

Wat hebben we bereikt en wat hebben we daarvoor gedaan?

De partners binnen de RES-regio stelden de RES op. Dit zijn de dertien Holland Rijnland-gemeenten, de provincie en het hoogheemraadschap. Holland Rijnland levert de programmacoördinator en vervult de functie van procesbewaker en kassier. Het budget voor de RES bestaat structureel uit een bijdrage van de dertien gemeenten en de provincie Zuid-Holland voor het Energieakkoord Holland Rijnland (€ 617.966,-). Daarnaast stelde het Rijk een rijksbijdrage vast voor de RES van in totaal € 1.258.000,-

(destijds als volgt verdeeld: €50.000,- in 2019, 708.000,- in 2020 en € 500.000,- in 2021). Dit budget loopt via de begroting van Holland Rijnland en verantwoording vindt plaats via de P&C-cyclus Holland Rijnland en via het PHO+ Energie.

Medio 2020 was de Concept RES Holland Rijnland gereed. De raden bespraken het concept waarna de RES-partners het verder uitwerkten, mede op basis van de ingediende 'Wensen en bedenkingen' en de inbreng vanuit het participatieproces. De uitwerking en het grootste deel van het schrijfproces vonden plaats in de eerste maanden van 2021. De RES 1.0 werd vervolgens in maart 2021 opgeleverd, waarna rond mei - juni 2021 besluitvorming plaatsvond in de raden van de dertien gemeenten, de Provinciale Staten en de Verenigde Vergadering (hoogheemraadschap). Dit leidde tot meerdere moties en amendementen, vooral gericht op het thema grootschalige opwek van elektriciteit. De RES 1.0 is vervolgens, samen met de moties en amendementen, aangeboden aan het Nationaal Programma RES. In het najaar van 2021 werkten de partners aan de uitwerking en uitvoering van de RES. Dit leidde tot een Ondersteuningsprogramma RES 1.0 eind december. Uitwerking van de RES vindt plaats bij de (overheids)partners: gemeenten, provincie en hoogheemraadschap. Deze partijen laten de RES landen in lokale energiestrategieën, uitvoeringsprogramma's, concrete projecten en maken de uitvoering ruimtelijk mogelijk door het op te nemen in bestemmings- en omgevingsplannen. De uitvoering vindt plaats door inwoners, bedrijven en maatschappelijke organisaties, waarvan de vertegenwoordigers zitting hebben in de Programmaraad.

2.1.8 Wat heeft dat gekost?

Domein 1 Ruimte en Energie	Begroting 2021	Wijziging Begroting	Begroting na wijziging	Rekening 2021	Resultaat 2021
Directe kosten	2.170.958	486.331	2.657.289	6.195.250	-3.537.961
Kosten werkorganisatie	1.100.933	-89.592	1.011.341	1.022.504	-11.163
Lasten	3.271.891	396.739	3.668.630	7.217.754	-3.549.124
Directe baten	-1.466.277	-60.000	-1.526.277	-5.718.851	4.192.574
Bijdragen gemeenten	-	-	-	-	-
Baten	-1.466.277	-60.000	-1.526.277	-5.718.851	4.192.574
Saldo van baten en lasten	1.805.614	336.739	2.142.353	1.498.904	643.449
Storting in reserves	-	-	-	-	-
Onttrekking uit reserves	-	-376.331	-376.331	-376.331	0
Saldo reserveringen	-	-376.331	-376.331	-376.331	0
Resultaat	1.805.614	-39.592	1.766.022	1.122.573	643.449

De duiding van het verschil op de baten en lasten is integraal opgenomen onder paragraaf 4.2.1. genaamd Toelichting op het overzicht van baten en lasten.

2.2 Maatschappij en Jeugd

2.2.1 Platform kennisdeling en beleidsafstemming sociaal domein

Het sociaal domein is continu in ontwikkeling. Om de taken voor inwoners zo goed en zo effectief mogelijk uit te voeren, delen gemeenten op regionaal niveau kennis met elkaar en stemmen zij, waar nodig, het beleid met elkaar af.

Wat hebben we bereikt en wat hebben we daarvoor gedaan?

Holland Rijnland was ook in 2021 een platform voor bestuurlijk en ambtelijk overleg, waar gemeenten elkaar inspireerden, beleid afstemden en ervaring en kennis met elkaar deelden.

Inclusieve arbeidsmarkt

Holland Rijnland ondersteunde en adviseerde de arbeidsmarktregio. Hierin werken regiogemeenten, het UWV en sociale partners samen. In september 2020 lanceerde het Rijk een omvangrijk sociaal steunpakket met als belangrijk onderdeel het opzetten van regionale mobiliteitsteams om mensen van werk naar werk te leiden. Dit werd ook ingegeven vanwege de effecten die de coronacrisis had op de werkgelegenheid. Omdat er t een verloren generatie dreigde te ontstaan, zette de arbeidsmarktregio Holland Rijnland extra in op de aanpak jeugdwerkloosheid.

We liggen in Holland Rijnland redelijk op schema om in de periode tot 2025 3.700 extra banen te realiseren voor mensen met afstand tot de arbeidsmarkt. Deze opgave komt voort uit het landelijke Sociaal Akkoord. In de arbeidsmarktregio zetten we in op harmonisatie van instrumenten en komen zo tot een eenduidige werkgeversdienstverlening. Zo krijgen werkgevers niet te maken met verschillende maatregelen vanuit de deelnemende gemeenten in de arbeidsmarktregio. Onderdeel van deze benadering was de uniformering van instrumenten als jobcoaching en de opstapsubsidie.

De arbeidsmarkt verandert snel door technologische en maatschappelijke ontwikkelingen. Holland Rijnland ondersteunde ook in 2021 de aansluitingen van onderwijs en arbeidsmarkt en van arbeidsmarkt en economie, bijvoorbeeld met het cofinancieringsfonds. We speelden een actieve rol in de realisatie van het programma Kracht van de Verbinding in de Duin- en Bollenstreek. Ook startte het Centrum Innovatief Vakmanschap Bio Science Park.

Verder beheerde Holland Rijnland ook in 2021 het scholingsfonds, dat scholingstrajecten in tekortsectoren financiert. Denk hierbij aan de installatietechniek, de metaalindustrie en de transportsector. Door de coronacrisis startten in 2021 geen nieuwe trajecten. Op het fonds rusten nu langer lopende scholingstrajecten, die door de coronacrisis zijn uitgelopen of opnieuw worden opgestart.

Doordecentralisatie maatschappelijke zorg

De gemeenten bereiden zich samen voor op de doordecentralisatie van de maatschappelijke zorg. Dat gebeurt binnen de regionale projectorganisatie maatschappelijke zorg. De regiogemeenten spraken met elkaar af om de maatschappelijke zorg zó in te richten, dat zeer kwetsbare inwoners zo zelfstandig mogelijk in de omgeving van hun keuze kunnen wonen en deelnemen aan de lokale samenleving. Dit doen zij door, samen met ervaringsdeskundigen en zorgpartijen, de zorg in de regio te veranderen. Dat komt neer op meer ambulante hulp en meer kleinschalige woonvormen met zorg. De coronacrisis zorgde in 2021 wederom voor een hogere instroom in de maatschappelijke opvang

(voor dak- en thuislozen) en een toename van jongvolwassenen met psychische problemen op de wachtlijst van beschermd wonen.

Eind 2020 werd duidelijk dat de doordecentralisatie van maatschappelijke zorg per 2023 ingaat. Verschillende regionale werkgroepen gingen aan de slag om dit voor te bereiden. Zij richtten zich onder andere op de afstemming van de wetten Langdurige Zorg en Beschermd Wonen, de inzet van ervaringsdeskundigen, de inkoop van de regionale en subregionale voorzieningen en de op- en afbouw van voorzieningen in de subregio's. Ook stelden zij een werkagenda op met samenwerkingsafspraken van gemeenten en het zorgkantoor voor de GGZ. Verder maakten zij afspraken over de governance van de inkoop en over een regionaal team voor de Maatschappelijke zorg. Daarnaast vond een integrale bestuurlijke sessie plaats over de aanpak van dak- en thuisloosheid.

Holland Rijnland bood ambtelijke ondersteuning aan de besluitvorming in de regionale projectorganisatie, voerde het beheer uit van het Regionaal Investeringsfonds Maatschappelijke Zorg uitgevoerd en was trekker van de regionale werkgroep Inkoop Regionale Voorzieningen. Daarnaast verzorgt Holland Rijnland het regionale platform voor ambtelijke advisering en bestuurlijke besluitvorming.

Jeugdhulp

2021 stond in het teken van de Inkoop Jeugdhulp en de veranderende regionale samenwerking op het terrein van jeugdhulp. Gemeenten paktten de uitdagingen in de jeugdhulp steeds meer lokaal en subregionaal op, passend bij hun verantwoordelijkheid. Daardoor bouwden we, volgens afspraak, de inhoudelijke inzet van Holland Rijnland verder af.

Op regionaal niveau werkten gemeenten en TWO Jeugdhulp intensief samen om te komen tot hernieuwde contracten met jeugdhulpaanbieders. Verder speelden ook de financiële tekorten in de jeugdhulp een grote rol. Gemeenten werkten gezamenlijk ideeën uit om tot een nieuwe, gemeenschappelijke regeling te komen voor de inkoop van jeugdhulp (Serviceorganisatie Zorg Holland Rijnland). Voor deze drie grote onderwerpen was veel afstemming en overleg nodig, wat grotendeels door Holland Rijnland werd verzorgd. Verder coördineerde en beheerde Holland Rijnland in 2021 het Transformatiefonds Jeugd, dat diverse inhoudelijke projecten op het gebied van jeugdhulp financierde.

In december vond de overdracht plaats van de coördinatie- en secretariaattaken op het gebied van jeugdhulp naar de ondersteuningseenheid van de gemeente Leiden. Zo wordt in 2022 volgens de nieuwe governance gewerkt.

2.2.2 Aanjaagfunctie terugdringen laaggeletterdheid

In de regio Holland Rijnland wonen naar schatting 50.000 volwassenen (tussen de 16 en 65 jaar), die moeite hebben met lezen, schrijven en omgaan met de computer. Samen met de gemeenten stelden wij in 2020 het Regionaal programma integrale aanpak Laaggeletterdheid Holland Rijnland 2020-2024 op. Hierin spraken de gemeenten af om laaggeletterdheid te bestrijden en te voorkomen

langs de actielijnen Participatie en Werk, Armoede en Schulden, Gezondheid en welzijn en Ouderbetrokkenheid.

Wat hebben we bereikt en wat hebben we daarvoor gedaan?

De subregio's en hun relevante partners startten in 2021 met samenwerken op deze actielijnen gaan samenwerken en met taalpacten of uitvoeringsplannen, waarin zij hun ambities en concrete activiteiten uitwerken.

Begin 2021 besteedden wij de volwasseneneducatie aan voor drie jaar. Deze werd gund aan drie taalaanbieders in de regio, één aanbieder per subregio. De coronacrisis verhinderde op bepaalde momenten in 2021 activiteiten en lessen bij aanbieders op locatie. De formele aanbieders van volwasseneneducatie werkten op die momenten weer online met hun deelnemers en taalhuizen zochten alternatieven, zoals taalwandelingen en online taalcafés.

Holland Rijnland ondersteunde het proces en adviseerde inhoudelijk bij de totstandkoming van de taalpacten of uitvoeringsplannen en bij de aanbesteding en de uitvoering van volwasseneneducatie. Verder was Holland Rijnland trekker van de regionale werkgroep Vervolgaanpak laaggeletterdheid. We adviseerden de subregionale en lokale taalpacten en de taalhuizen over de integrale aanpak van laaggeletterdheid. Holland Rijnland vroeg tevens subsidies en co-financiering aan voor projecten ouderbetrokkenheid voor laagtaalvaardige ouders.

2.2.3 Vertegenwoordiging en coördinatie jeugdhulpregio

Regionale samenwerking op het gebied van jeugdhulp is van belang voor een effectieve uitvoering van de jeugdhulptaken van gemeenten en voor een beperking van de administratieve lasten voor jeugdhulpaanbieders. Het Rijk spreekt gemeenten niet individueel aan, maar als jeugdhulpregio. Daarom willen we een sterke gesprekspartner zijn voor het Rijk, de VNG en andere regio's om onze doelen ten aanzien van jeugdhulp te realiseren.

Wat hebben we bereikt en wat hebben we daarvoor gedaan?

Het afgelopen jaar stond, naast de inkoop, in het teken van het nieuwe regionale samenwerkingsmodel voor jeugdhulp. Gemeenten besloten daarop de jeugdhulptaken die de Strategische Eenheid van Holland Rijnland vervult op jeugdhulp anders (door de gemeenten zelf) te organiseren. Ook besloten gemeenten om een aparte Gemeenschappelijke Regeling op te richten voor de inkoop van jeugdhulp (TWO Jeugdhulp). Dit betekent dat Holland Rijnland per 2022 geen taken meer vervult in het kader van de vertegenwoordiging en coördinatie van de jeugdhulpregio Holland Rijnland. In 2021 startte daarom de afbouw hiervan.

Voorgaande jaren veranderde de structuur in de regionale samenwerking al door de opheffing van het regionale beleidsteam in 2020 en door te werken met gemeentelijke trekkers van de zorginhoudelijke segmenten. Gemeenten richtten in 2021 een regionaal programmamanagementteam op dat verantwoordelijk is voor de inhoudelijke coördinatie van de regionale inkoop- en beleidsopgaven en voor de coördinatie van de projecten van het Transformatieplan Jeugd. Holland Rijnland vertegenwoordigde in 2021 de jeugdhulpregio in het landelijke netwerk J42 en het kennisnetwerk en samenwerkingsverband Werkplaats SAMEN en was betrokken bij de overgang naar het nieuwe woonplaatsbeginsel.

Holland Rijnland beheert het werkbudget van het regionale Jaarplan 2021 en het Transformatiefonds Jeugd en vervult het formele opdrachtgeverschap. Ook dit jaar kreeg het inkooptraject prioriteit.

Gemeenten beschikten niet altijd over voldoende ambtelijke capaciteit om de regionale opgaven uit het Jaarplan op te pakken. Hierdoor is een deel van het werkbudget niet besteed.

Om voldoende resultaten te krijgen en een aantal projecten door te laten lopen tot de start van de nieuwe inkoop jeugdhulp in 2022, besloten we in 2020 om het Transformatieplan Jeugd door te laten lopen in 2021. De maatschappelijke business cases rondden we in 2021 af. Deze gaven inzicht in de mogelijke kosten en baten van projecten binnen de ontwikkellijn aansluiting jeugdhulp en passend onderwijs en voor de pilot Projectondersteuner Jeugd. Voor de pilot Samen Werken aan Veiligheid brachten we de maatschappelijke meerwaarde in kaart. Een verkenning van mogelijke bekostigingsmodellen verschaftte informatie over een duurzame aanpak van het combineren van onderwijs en de inzet van jeugdhulp. Andere projecten van het Transformatieplan zijn geëvalueerd en/of krijgen de komende periode een vervolg. Gemeenten ontvangen zelf budget uit het Transformatiefonds om specifieke maatregelen en projecten op te zetten die lokaal of subregionaal bijdragen aan de transformatie van de jeugdhulp en ook een kostenverlagend effect hebben. Een deel van deze projecten loopt door in 2022. Het budget van het Transformatiefonds is in 2021 nagenoeg besteed en het beheer van Holland Rijnland eindigt in 2022.

2.2.4 Ondersteuning inkoop jeugdhulp (TWO Jeugdhulp)

Sinds de decentralisaties in het sociaal domein in 2015, zijn gemeenten verantwoordelijk voor de uitvoering van jeugdhulp. Vanuit de Jeugdwet hebben gemeenten de taak om de toegang tot zorg en ondersteuning voor jeugdigen en hun ouders te verzorgen. Tevens zijn zij verantwoordelijk om passende zorg in te kopen bij zorgaanbieders. Gemeenten willen jeugdhulp effectief organiseren en de gewenste transformatie van het sociaal domein ook door de inkoop te versnellen. De transformatie van het sociaal domein is één van de grootste operaties in de verzorgingsstaat van de laatste decennia. De gemeenten hebben hierin een leidende rol. Zij zijn verantwoordelijk voor het bieden van hulp en ondersteuning aan hun inwoners in nauwe samenwerking met diverse partners. Zorgprofessionals maken de beweging naar meer integraal en lokaalgericht werken. Van inwoners wordt gevraagd de eigen kracht aan te spreken en regie te voeren op hun eigen hulp en ondersteuningsvragen. TWO Jeugdhulp koopt voor elf van de dertien gemeenten de specialitische jeugdhulp en de hulp in het gedwongen kader in. Voor de gemeenten Alphen aan den Rijn en Kaag en Braassem koopt TWO uitsluitend de jeugdbescherming, jeugdreclassering en gesloten jeugdhulp in.

Wat hebben we bereikt en wat hebben we daarvoor gedaan?

In 2021 verrichtte de TWO Jeugdhulp, een groot aantal activiteiten, deels uitgevoerd in een projectmatige aanpak en deels als structurele werkzaamheden. Veel van de werkzaamheden stonden in het teken van de inkoop 2022. Dit proces was omvangrijk. Waar in 2020 de inkoop vooral in een beleidsvormende fase zat, was 2021 het jaar waarin het inkoopproces concreet leidde tot contracten voor 2022 en daarna.

In 2021 zijn de contracten 2022 opgesteld en getoetst, doorliepen we het inschrijvingsproces bestaande uit twee inschrijvingen, waarbij we 180 inschrijvers beoordeelden op (kwaliteits)eisen en hun ingediende plan van aanpak. Deze beoordeling voerden we in samenwerking met gemeenten uit. Uiteindelijk zijn de definitieve contracten en bijhorende bijlagen opgesteld en ondertekend. In het inkoopproces zetten we tevens in op het analyseren van en het adviseren over het nieuwe zorglandschap ten aanzien van de inschrijvingen.

Naast het inkoopproces pasten we diverse werkprocessen en instrumenten aan, aan de nieuw ingekochte segmentenindeling. Denk hierbij aan de herinrichting van het dashboard met data over de regionale jeugdhulp en het opnieuw inrichten van de backoffice (kostenplaatsen, productcodes, etc), allen passend bij de nieuwe contractering en inkoopdoelen in segmenten

De financiële druk op de begroting was ook in 2021 weer voelbaar in het werk. 2021 startte met een hoog aantal cliëntenstops, wat nieuwe instroom bemoeilijkte. De 'Nee tenzij'-regeling van 2020 bleek ook in 2021 nog nodig. In 2021 werkten we tevens een afwegingskader uit om maximale bestedingsruimtes te kunnen ophogen bij cruciale functies, dit in navolging van het ophogen van de begroting. Bestuurders vroegen aandacht voor het 'piepen en kraken' van ons financieel systeem. Dit vraagt verdere uitwerking in 2022, zoals het maken van financiële prognoses over de kosten van de jeugdhulp per gemeente.

In 2021 startten we met de implementatie van het 'nieuwe' account- en contractmanagement. De eerste stappen hierin werden gezet, onder meer tijdens verschillende werksessies met gemeenten en TWO. In de werksessies verkenden we de rollen en de verantwoordelijkheden van het account- en contractmanagement, bijvoorbeeld aan de hand van casuïstiek. In 2022 denken we deze taakverdeling verder uit, door te doen, te ervaren en te reflecteren op elkaars rollen en werkwijzen. In 2022 staan ook werksessies gepland. De nieuwe taakverdeling vraagt actief aandacht en verdere ontwikkeling.

Versterking van de bedrijfsvoering van TWO Jeugdhulp was een belangrijk deel van ons werk in 2021. Ook de verandering in het woonplaatsbeginsel kostte veel tijd, met name voor projectondersteuning. De inzet in 2021 laat zich niet vangen in een paar regels. We constateren dat de reguliere werkzaamheden, naast bovenstaande onderwerpen, zijn uitgevoerd zoals opgenomen in de dienstverleningsovereenkomst. Het is goed om te benoemen dat de werkdruk of de beleving daarvan hoog was. De impact van de inkoop, het gereedmaken van nieuwe contracteren, de verandering in taakverdeling trok een sterke wissel op het personeel. Ook de gevolgen van corona waren voelbaar in 2021. Veel gesprekken met zorgaanbieders gingen over de impact van corona.

Verder kreeg in 2021 ook de interne regionale samenwerking op jeugdhulp nadere invulling. Dit resulteerde in het besluit van de gemeenten om TWO Jeugdhulp op te laten gaan in een nieuwe gemeenschappelijke regeling: de Serviceorganisatie Zorg (SOZ) Holland Rijnland. De officiële overgang is nu voorzien per 1 januari 2023.

2.2.5 Uitvoering jeugdbeschermingstafel

De Jeugdbeschermingstafel (JBT) is de wijze waarop we (vanaf 1 januari 2015) zaken toeleiden naar de Raad voor de Kinderbescherming (RvdK). Het doel van het JBT-overleg is om ouders en minderjarigen toe te leiden naar de meest passende vorm van hulp, hen weer in hun kracht te zetten en om te zware vormen van hulp te voorkomen (conform de Jeugdwet). Tijdens het overleg wordt bekeken of er nog mogelijkheden zijn in het vrijwillig kader of dat een onderzoek door de RvdK onvermijdelijk is. Daarnaast beziet de JBT of continuering van hulpverlening op het snijvlak tussen vrijwillig en gedwongen, nog op elkaar aansluit en wat dit concreet betekent voor de veiligheid van betrokken minderjarigen. Tevens signaleert de JBT knelpunten in de keten om zo de samenwerking te bevorderen en de veiligheid van minderjarigen te borgen.

Wat hebben we bereikt en wat hebben we daarvoor gedaan?

In 2021 behandelde de JBT in totaal 183 nieuwe zaken. Hiervan waren er 161 reguliere Verzoeken Tot Onderzoek (VTO's), vijf verzoeken tot hulpverlening en zeventien VTO's waarvoor een verzoek tot een gezagsbeëindigende maatregel zijn ingediend. Van de 161 reguliere VTO's zijn er veertien behandeld die in 2020 waren ingediend en uiteindelijk besproken in 2021.

Naast bovengenoemde nieuwe zaken, vonden er in 2021 in totaal 36 evaluatieoverleggen plaats aan de Jeugdbeschermingstafel. Dit betroffen zaken waarbij bij een eerste overleg aan de Jeugdbeschermingstafel werd besloten tot een uitgesteld raadsonderzoek. Vervolgens werden deze, na een termijn van maximaal zes maanden, geëvalueerd aan de Jeugdbeschermingstafel.

Gezinnen kunnen worden gemeld bij de JBT op basis van het woonplaatsbeginsel. Het overgrote deel (48 gezinnen) van de meldingen, betroffen gezinnen woonachtig in de gemeente Leiden. Alphen aan den Rijn (36 gezinnen) staat op de tweede plaats en Katwijk (26 gezinnen) op de derde plaats.

2.2.6 Regionaal Bureau Leerplicht (RBL)

Alle kinderen in Nederland hebben recht op onderwijs en moeten de kans krijgen zich te ontwikkelen om zo een positieve basis te leggen voor hun toekomst. Door zich te ontplooien en onderwijs te volgen, worden zij toegerust om deel te nemen aan de samenleving en vergroten zij de kans op een arbeidsplek aansluitend bij hun talenten en interesses.

Het RBL voert voor elf gemeenten (de hele regio Holland Rijnland, met uitzondering van Alphen aan den Rijn en Nieuwkoop) de leerplicht en RMC-taken (taken rondom het voorkomen en terugdringen van voortijdig schoolverlaten) uit. Het regionaal uitvoeren van deze taken heeft veel voordelen, zoals eenduidig beleid, een hogere kwaliteit, efficiency en schaalvoordelen. Daarnaast is het makkelijk samenwerken met andere regionaal georganiseerde partners zoals scholen.

Wat hebben we bereikt en wat hebben we daarvoor gedaan?

In het eigen jaarverslag over schooljaar 2020/2021 rapporteert het RBL *inhoudelijk* over haar doelstellingen, taken en geboekte resultaten. De *financiële* verantwoording loopt via de jaarrekening van Holland Rijnland.

Financiering van activiteiten

Naast de bijdrage vanuit de algemene middelen van Holland Rijnland, is de RMC-subsidie de belangrijkste inkomstenbron voor het RBL. Dit is een rijkssubsidie die alle RMC-regio's jaarlijks ontvangen voor het uitvoeren van hun taken. De RMC-subsidie wordt jaarlijks geïndexeerd en

bedroeg in 2021 zo'n € 940.000. Daarnaast voert het RBL het beheer over een gemeentelijk fonds van € 200.000 per jaar. Dit fonds financiert regionale projecten die voortijdig schoolverlaten voorkomen of tegengaan. Voor de gemeente Leiden voerde het RBL een aantal extra, aanvullende taken uit, gefinancierd vanuit een individuele subsidie.

In verband met de corona-crisis en de verwachte impact op de jeugdwerkloosheid ontving het RBL een extra subsidie voor het uitvoeren van RMC-taken. Met deze subsidie (van ruim € 170.000), te verdelen over de periode 2021-2024, breidde het RBL het huisbezoekenteam verder uit en specialiseerde dit team.

2.2.7 Wat heeft dat gekost

Domein 2 Maatschappij en Jeugd	Begroting 2021	Wijziging Begroting	Begroting na wijziging	Rekening 2021	Resultaat 2021
Directe kosten	938.920	2.104.551	3.043.471	2.494.505	548.966
Kosten werkorganisatie	3.408.698	-35.258	3.373.440	3.340.833	32.607
Lasten	4.347.618	2.069.293	6.416.911	5.835.338	581.573
Directe baten	-832.686	-855.905	-1.688.591	-1.384.038	-304.553
Bijdragen gemeenten	-	-	-	-	-
Baten	-832.686	-855.905	-1.688.591	-1.384.038	-304.553
Saldo van baten en lasten	3.514.932	1.213.388	4.728.320	4.451.300	277.020
Storting in reserves	-	-	-	-	-
Onttrekking uit reserves	-	-1.484.315	-1.484.315	-1.484.315	0
Saldo reserveringen	-	-1.484.315	-1.484.315	-1.484.315	0
Resultaat	3.514.932	-270.927	3.244.005	2.966.985	277.020

Ondersteuning inkoop jeugdhulp (TWO)	Begroting 2021	Wijziging Begroting	Begroting na wijziging	Rekening 2021	Resultaat 2021
TWO	2.072.991	-534.601	1.538.390	1.683.811	-145.421
Overhead (TWO specifiek)	-	520.808	520.808	646.443	-125.635
Saldo TWO inclusief overhead	2.072.991	-13.793	2.059.198	2.330.254	-271.056

De duiding van het verschil op de baten en lasten is integraal opgenomen onder paragraaf 4.2.1. genaamd Toelichting op het overzicht van baten en lasten.

2.3 Strategisch positioneren

2.3.1 Cofinanciering

In 2016 stemde het algemeen bestuur in met het Cofinancieringsfonds Holland Rijnland. Het fonds is bedoeld voor bovengemeentelijke initiatieven uit de regio die een innovatief karakter hebben en een bijdrage leveren aan de Regionale Agenda van Holland Rijnland. Sinds de instelling van het fonds besloot het Dagelijks Bestuur van Holland Rijnland, met advies van het Portefeuillehoudersoverleg, om aan een groot aantal initiatieven een financiële bijdrage te verstrekken. De bijdrage kan binnen een bepaald jaar worden uitgekeerd, maar loopt soms ook over meerdere jaren.

Wat hebben we bereikt en wat hebben we daarvoor gedaan?

In 2021 honoreerden we vier projecten:

1) Circular Changes

Dit project richt zich op de ontwikkeling van een plasmatoorts die materialen uit elkaar haalt. De toorts bereikt hoge temperaturen, waardoor bijvoorbeeld elektronisch materiaal wordt afgebroken en vervolgens gerecycled. De opzet is deze toorts door 3D-printers te laten fabriceren. Dit maakt grootschalige toepassing mogelijk. Deze vinding kan een belangrijke toepassing worden in de circulaire economie. Het project wordt uitgevoerd bij de fabriek Grimbergen in Alphen aan den Rijn.

2) Onderwijs arbeidsmarkt Bio Science park Leiden

Dit project versterkt de verbinding tussen bedrijfsleven en onderwijs. Het is van belang dat onderwijs meegaat in vernieuwingen in het bedrijfsleven en andersom dat het bedrijfsleven profiteert van onderwijs en onderzoek. Dit project is een samenwerking van de brede onderwijskolom, het bedrijfsleven en de gemeenten.

3) Groene Hart Waterstof

Dit project is gericht op het verwerken van bermafval tot biochar en waterstof. Biochar fungeert als compost en is een vervanger van veen. Veen wordt nu geïmporteerd en de winning ervan heeft een negatieve invloed op het milieu. Biochar heeft veel toekomst voor de bometeelt in Boskoop. Bij de vergisting komt tevens waterstof vrij. Het project is een samenwerking tussen aannemingsbedrijf Vermeulen, Nett Energy en adviesbureau Delphy. Het project is een mooi voorbeeld hoe circulaire economie in de praktijk vorm kan krijgen.

4) Talent op Maat

Een leven lang ontwikkelen wordt steeds belangrijker als uitgangspunt op de arbeidsmarkt. Werknemers moeten wendbaar zijn en makkelijk kunnen overstappen van de ene naar de andere baan. Hiervoor is het in kaart brengen van persoonlijke vaardigheden van groot belang. Talent op Maat is gericht op het systematisch in kaart brengen van die vaardigheden. In de pilot worden vacatures uitgewerkt op vaardigheden en verbonden met werkgevers. De pilot startte binnen de gemeenten van Economie071 en zijn nu uitgerold naar de gehele arbeidsmarktregio Holland Rijnland.

Naast de gehonoreerde projecten lopen een groot aantal projecten door. Naast het werven van nieuwe projecten, monitort Holland Rijnland de voortgang van die lopende projecten en zorgt dat verantwoording wordt afgelegd.

2.3.2 Wat heeft dat gekost?

Domein 3 Strategisch positioneren	Begroting 2021	Wijziging Begroting	Begroting na wijziging	Rekening 2021	Resultaat 2021
Directe kosten	287.504	-	287.504	30.000	257.504
Kosten werkorganisatie	-	-	-	-	-
Lasten	287.504	-	287.504	30.000	257.504
Directe baten	-	-	-	-	-
Bijdragen gemeenten	-	-	-	-	-
Baten	-	-	-	-	-
Saldo van baten en lasten	287.504	-	287.504	30.000	257.504
Storting in reserves	-	-	-	-	-
Onttrekking uit reserves	-	-	-	-	-
Saldo reserveringen	-	-	-	-	-
Resultaat	287.504	-	287.504	30.000	257.504

De duiding van het verschil op de baten en lasten is integraal opgenomen onder paragraaf 4.2.1. genaamd Toelichting op het overzicht van baten en lasten.

2.4 Organisatie en samenwerking

2.4.1 Overhead

In het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) definiëren we overhead als "alle kosten die samenhangen met de sturing en ondersteuning van het primaire proces".

Wat hebben we bereikt en wat hebben we daarvoor gedaan?

Waar het personeel betreft, behoren binnen Holland Rijnland tot de overhead:

- Leidinggevenden primair proces (hiërarchisch)
- Control, informatie- en beveiligingsbeleid
- Interne en externe communicatie
- Bestuurszaken en bestuursondersteuning
- Documentatie en informatieverstrekking (DIV) (inclusief expertiseontwikkeling en advies over de procesinrichting)
- Managementondersteuning primair proces

Binnen het programma Overhead faciliteren we bestuurlijke overleggen, organiseren we Themacafés en regiomiddagen en maken we een slag in de verbetering van de P&C-cyclus. Een manager of leidinggevende drukt volledig op het programma Overhead, ongeacht of deze voor een deel van zijn tijd ook inhoudelijke taken vervult. Voor de leidinggevenden van Holland Rijnland geldt dat zij voor een belangrijk deel van hun tijd inhoudelijke taken vervullen. Andere overheadtaken, zoals HRM en ICT, voert Servicepunt71 uit. De bijdrage aan Servicepunt71 voor het leveren van de bedrijfsvoering, komt eveneens terug in dit programma. Daarnaast behoren ook tot de overhead:

- de kosten voor de huisvesting om de algemene taken van de eigen organisatie uit te voeren;
- de verzekeringskosten en opleidingskosten voor personeel;
- de bijdrage aan een verbonden partij, voor zover deze verbonden partij werkzaam is voor het taakveld Overhead.

2.4.2 Wat heeft dat gekost?

Domein 4 Organisatie en samenwerking	Begroting 2021	Wijziging Begroting	Begroting na wijziging	Rekening 2021	Resultaat 2021
Directe kosten	133.098	1.336.899	1.469.997	1.580.185	-110.188
Kosten werkorganisatie	2.583.352	-761.380	1.821.972	1.947.891	-125.919
Lasten	2.716.450	575.519	3.291.969	3.528.076	-236.107
Directe baten	-	-15.000	-15.000	-65.509	50.509
Bijdragen gemeenten	-	-	-	-	-
Baten	-	-15.000	-15.000	-65.509	50.509
Saldo van baten en lasten	2.716.450	560.519	3.276.969	3.462.566	-185.597
Storting in reserves	-	-	-	-	-
Onttrekking uit reserves	-	-	-	-	-
Saldo reserveringen	-	-	-	-	-

Domein 4 Organisatie en samenwerking	Begroting 2021	Wijziging Begroting	Begroting na wijziging	Rekening 2021	Resultaat 2021
Resultaat	2.716.450	560.519	3.276.969	3.462.566	-185.597

Domein 4 Organisatie en samenwerking is gelijk aan overhead.

De duiding van het verschil op de baten en lasten is integraal opgenomen onder paragraaf 4.2.1. genaamd Toelichting op het overzicht van baten en lasten.

2.5 Algemene dekkingsmiddelen

De middelen die Holland Rijnland ontvangt vanuit de deelnemende gemeenten zijn opgenomen in het programma Algemene Dekkingsmiddelen. De bijdrage van de gemeenten bestaan uit:

- Een regulier deel;
- De bijdrage voor de TWO Jeugdhulp;
- De bijdrage voor frictie- en transitie.

Overige inkomsten van bijvoorbeeld de provincie of de bijdrage voor het RIF, zijn opgenomen in de desbetreffende paragraaf van de jaarstukken.

Domein 5 Algemene Dekkingsmiddelen	Begroting 2021	Wijziging Begroting	Begroting na wijziging	Rekening 2021	Resultaat 2021
Directe kosten	-	-	-	6.055	-6.055
Kosten werkorganisatie	-	-	-	-	-
Lasten	-	-	-	6.055	-6.055
Directe baten	-	-	-	-6.055	6.055
Bijdragen gemeenten	-8.324.500	-	-8.324.500	-8.324.499	-1
Baten	-8.324.500	-	-8.324.500	-8.330.554	6.054
Saldo van baten en lasten	-8.324.500	-	-8.324.500	-8.324.499	-1
Storting in reserves	-	-	-	-	-
Onttrekking uit reserves	-	-250.000	-250.000	-250.000	0
Saldo reserveringen	-	-250.000	-250.000	-250.000	0
Resultaat	-8.324.500	-250.000	-8.574.500	-8.574.499	-1